

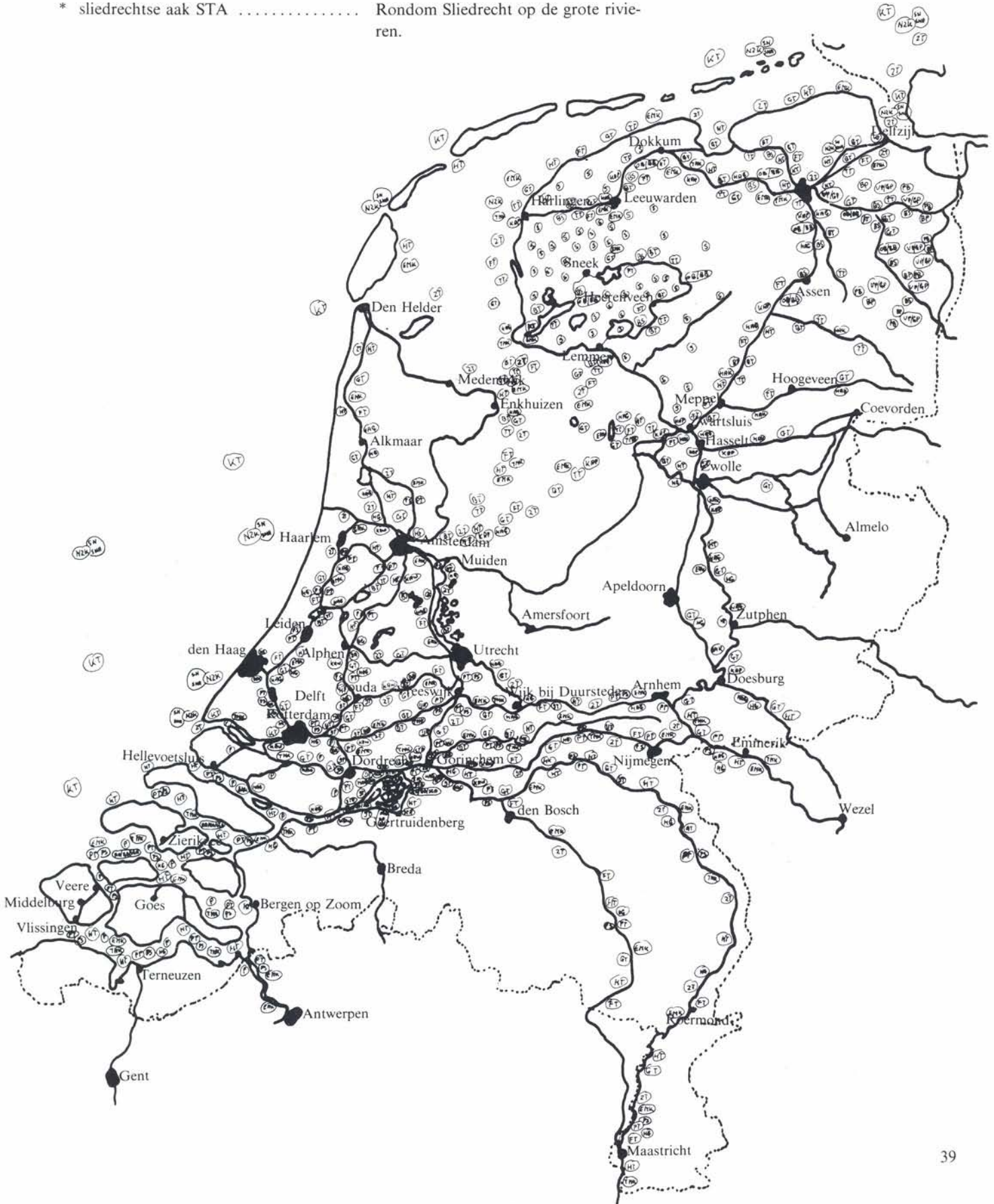
SCHEEPSTYPOLOGIEËN DEEL 9

In vervolg op de overstelpende opgave van scheepstyperingen en benamingen in de vorige Sp.d.Z. vervolgt de werkgroep Tuigerij & Dokumentatie haar verhaal met een geografisch kijkplaatje. De combinatie van het staatje en de kaart moet een indruk geven waar de diverse scheepstypen zoal hun gebruikelijke vaargebied hadden.

* vlotpraam VP		Vooraf in het veen van Groningen en Noord-Drente. Ze zeilden niet maar werden gewegerd of gejaagd.	* biesboschaak		BA
* groninger praam GP			* bolle met boord		BB
* bolpraam BP		Veenkoloniën van Groningen en Noord-Drente, gejaagd.	* bolpraam		BP
* platte bol PB		Kanalen Groningen & Drente.	* bolschip		BS
* bolschip BS		Groninger, Drentse en Friese kanalen.	* boltjalk		BT
* opgeboeide bol of OB		Groninger, Drentse en Friese kanalen.	* éénmastklipper		EMK
* bolle met boord BB			* friese tjalk		FT
* boltjalk BT		Groningen, Drente, Friesland, met mooi weer naar Holland.	* groninger praam		GP
* turfjalk TT		Vooraf noordelijke provincies, met mooi weer over de Zuiderzee.	* groninger tjalk		GT
* groninger tjalk GT		Heel Nederland.	* hagenaar – grotere		HO
* zeetjalk ZT		Heel Nederland en ook kustvaart. (Kluiverboom naast de steven.)	* hagenaar – kleinere		HK
* koftjalk KT		Kustvaart, en ook wel binnenvaart. (Kluiverboom op de steven.)	* hasselteraak – grotere		HAG
* friese tjalk FT		Geheel Nederland.	* hasselteraak – kleinere		HAK
* skûtsje S		Vooraf namelijk speciaal Friese wateren.	* hollandse tjalk		HT
* hollandse tjalk HT		Geheel Nederland.	* klipperraak – peerdekout		KAP
* paviljoentjalk of PT		Vooraf in Holland en Zeeland.	* klipperraak – waspikker		KAW
* paviljoenschuit PS			* koltjalk		KT
* ijseltjalk IJT		Vooraf namelijk op en in de buurt van de Hollandse IJssel.	* noordzeeklipper		NZK
* poon P		Speciaal op de Zuidhollandse en Zeeuwse stromen.	* opgeboeide bol		OB
* éénmast klipper EMK		Geheel Nederland.	* paviljoenschuit		PS
* klipperraak: → waspikker KAW		Vooraf Zuidelijk-Nederland.	* paviljoentjalk		PT
→ met peerdekout KAP		Vooraf Noord/Oost-Nederland.	* platte bol		PB
* tweemastklipper TMK		Vooraf grote rivieren en Zuidhollandse en Zeeuwse zeegeten.	* poon		P
* noordzeeklipper of NZK		Vooraf kustvaart.	* rietaak		RA
* schoener of schoeneraak SN-SNA			* schoener		SN
* hasselteraak → kleinere HAK		Vooraf omgeving Overijssel.	* schoeneraak		SNA
→ grotere HAG		Geheel Nederland.	* skûtsje		S
* hagenaar → kleinere HK		Vooraf namelijk rondom Den Haag en grote rivieren.	* slechtaak		SLA
→ grotere HG		Geheel Nederland.	* sliedrechtse aak		STA
* ijselaak IJA		Rondom en op de Hollandse IJssel, soms verderop de rivieren.	* turfjalk		TT
* zandaak ZA		Rondom Hardinxveld op de grote rivieren.	* tweemastklipper		TMK
			* vlotpraam		VP
			* ijselaak		IJA
			* ijseltjalk		IJT
			* zandaak		ZA
			* zeetjalk		ZT

Commentaar wordt zoals gebruikelijk met interesse tegemoet gezien door: Floris Hin, Kerkstraat 382, 1017 JB Amsterdam, tel: 020-220412.

- * rietaak of RA Biesbosch en omgeving.
- biesboschaak of slechtaak BA-SLA ... De grotere vervoerden ook naar Zeeland.
- * sliedrechtse aak STA Rondom Sliedrecht op de grote rivieren.

TYPE SCHIP	BELANGRIJKSTE VAARGEBIED		REGIONALE VAART	WADDEN & ZUIDER-ZEEVAART	HEEL NEDERLAND	GROTE RIVIEREN, HOLLANDSE & ZEEUWSE STROMEN	KUST- & ZEEVAART	
1. VLOTPRAAM, GROTE of GRONINGER PRAAM	VP		Geen zeilschepen. Ze werden geweerd of gejaagd. Veengronden van Groningen en Noord-Drente					
2. BOLPRAAM	GP			1				
3. PLATTE BOL	BP		Veenkolonien van Groningen & Noord-Drente, jaagschip	2				
4. BOLSCHIP	PB		Grotere kanalen in Groningen & Drente	3				
5. OPGEBOEIDE BOL of BOLLE MET BOORD	BS		Groningen, Drentse & Friese kanalen	4				
6. BOLTJALK	OB		Groninger, Drentse & Friese kanalen	5				
7. TURFTJALK	BB							
8. GRONINGER TJALK	BT		Groningen, Drente & Friesland					
9. ZEETJALK	TT		vooraf Groningen, Drente, NW-Overijssel & Friesland		6			
10. KOFTJALK	GT				7			
11. FRIESE TJALK	ZT						8	
12. SKÛTSJE	KT							9
13. HOLLANDSE TJALK	FT							10
14. PAVILJOENTJALK of PAVILJOENSCHUIT	S							11
15. IJSSELTJALK	HT							12
16. POON	PT		Vooraf in Holland & Zeeland					13
17. EENMASTKLIPPER	PS			14				14
18. KLIPPERAAK → WASPIKKER → PEERDEKONT	IJT		Op en rond de Hollandse IJssel	15				15
19. TWEEMASTRIVIERKLIPPER	P							16
20. NOORDZEEKLIPPER, SCHOENER of SCHOENERAAK	EMK							17
21. HASSELTERAAK → KLEINERE → GROTERE	KAW							18
22. HAGENAAR → KLEINERE → GROTERE	KAP							18
23. IJSSELAAK	TMK							19
24. ZANDAAL	NZK							19
25. RIETAAK, BIESBOSCHAAK of SLECHTAAK	SN/SNA							20
26. SLIEDRECHTSE AAK	HAK							20
	HAG			21				21
	HK							21
	HG							22
	IJA							22
	ZA			23				23
	RA							23
	BA/SLA			24				24
	STA							24
								25
				25				25
								26
				26				26

Waar vaart welk schip